

Cvičení protivzdušné obrany: Unesené civilní letadlo mířilo na jadernou elektrárnu Temelín

21.2.2023 - Jakub Jelínek | Ministerstvo obrany ČR

Cvičení se zaměřilo zejména na vedení informačního toku mezi armádou a jadernými elektrárnami jako strategickými objekty České republiky. Informačním uzlem je v tomto ohledu stálý operační dozorcí Vzdušných sil, který je součástí směny bojového řízení integrovaného systému protivzdušné a protiraketové obrany NATO (NATINAMDS) situované na 261. středisku řízení a uvědomování (v rámci systému PVO označovaném jako CRC - Control and Reporting Centre) ve Staré Boleslavi. „V rámci tohoto cvičení jsme okamžitě informovali velín jaderné elektrárny Temelín o hrozbě, kterou letoun představoval, neboť jeho chování indikovalo možnost teroristického útoku na elektrárnu za použití civilního letounu,“ říká major Pavel John, náčelník Úseku operací Vzdušných sil CRC. Vysvětluje, jak celý proces probíhá: „Pokud vyvstane situace, že některé letadlo ve vzdušném prostoru ČR představuje možné ohrožení jedné z našich jaderných elektráren, upozorníme velín elektrárny. Pokud se letadlo dále přibližuje a je stále hrozbou, informujeme elektrárnu o aktuální situaci a od určité doby předáváme informace o situaci v reálném čase, přičemž velín elektrárny vyhodnocuje bezpečnostní riziko a podniká vlastní opatření vedoucí až k tzv. nouzovému vypnutí jaderného reaktoru.“

Cílem tohoto scénáře bylo procvičit všechny postupy vedoucí k úspěšnému nouzovému vypnutí reaktoru a zabránit tak možné jaderné havárii. V reálné situaci by hotovostní gripeny dostaly rozkaz k použití síly, v krajním případě až ke zničení letadla. O použití síly proti civilnímu letadlu vždy rozhoduje národní vládní autorita. V takovém případě by staroboleslavští letovodi, na základě ověřovacího autentikačního procesu, předali pilotům zasahujících gripenů veškeré rozkazy k eliminaci hrozby.

Specialisté řízení informačního toku ze staroboleslavského CRC zajišťují komplexní informační tok pro potřeby armády, aktivují síly a prostředky vzdušných sil do vyšších stupňů bojové pohotovosti a bezpečnostních stavů. Aktivují národní posilový systém protivzdušné obrany či prostředky českých vzdušných sil ve prospěch integrovaného záchranného systému, jako jsou vrtulníky určené pro pátrací a záchrannou službu, ale i pro zdolávání požárů, aktivují letouny potřebné pro převozy orgánů, a o veškerých důležitých aktivitách či událostech ve vzdušném prostoru informují Stálé operační centrum Velitelství pro operace, aby mělo co nejlepší přehled o aktuální situaci.

„Cvičení s jadernými elektrárnami provádíme již poněkoličtější s cílem rozvoje a udržení schopnosti efektivně plnit náš hlavní úkol – tedy ochranu a obranu vzdušného prostoru. Tento úkol nezahrnuje pouze rozkaz ke vzletu a řízení hotovostních letadel. Nezbytností je také efektivní informační tok nejen v rámci armády, ale i s institucemi důležitými pro zajištění bezpečnosti naší země.“ říká plukovník Martin Novák, zástupce velitele 26. pluku velení, řízení a průzkumu.

<https://acr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/cviceni-protivzduzne-obrany:-unesene-civilni-letadlo-mirilo-na-jadernou-elektrarnu-temelin-242252>